

Čís. 14160.

Pojištěnce, jenž neuplatnil nárok na zvýšení dávek pensijních podle čl. I § 177 a) zákona ze dne 14. července 1931 čís. 125 Sb. z. a n., stihá spoluzavinění na škodě vzniklé tím, že ho zaměstnavatel včas k pojištění nepřihlásil, a že jsou mu důsledkem toho vypláceny menší pensijní dávky.

(Rozh. ze dne 8. února 1935, Rv II 1108/34.)

Žalobkyně tvrdí, že byla zaměstnána u žalované firmy od 1. března 1925 do 30. dubna 1931 a podléhala vzhledem ke svému postavení po celou dobu pensijnímu pojištění. Koncem dubna 1931 byla pro nedostatek práce propuštěna. Žalovaná, ačkoliv byla k tomu povinna, nepřihlásila žalobkyni do pensijního pojištění, a teprve dodatečně bylo zjištěno pensijním ústavem, že po celou dobu od 1. března 1925 do 30. dubna 1931 žalobkyně pojištění podléhala, pročež pensijní ústav Úřadovna B v B. vyslovil pojistnou povinnost žalobkyně a uložil žalované zaplacení příspěvků, pokud nebyly promlčeny, t. j. od 1. března 1928 do 30. dubna 1931. Aby si žalobkyně zachránila ještě další příspěvkové měsíce, doplatila se svolením pensijního ústavu příspěvky od 1. prosince 1924 do 28. února 1928 celkem 370 Kč. Dnem 1. ledna 1934 byla žalobkyni vyměřena starobní renta na základě započítatelné pojistné doby roční 4.890 Kč. Nezapočtena byla však doba od 1. března 1925 do 28. února 1928, pro kterou pensijní ústav od žalované podle zákona příspěvky vymáhati nemohl. Diference, která vznikla mezi rentou žalobkyni přiznanou a rentou, na kterou by měla nárok, kdyby žalovaná byla ji přihlásila řádně k pensijnímu pojištění, obnáší měsíčně 90 Kč. O tuto částku jest žalobkyně zkrácena po celou dobu, během které jí bude vyplácena renta, totiž doživotně. Žalovaná je tudíž povinna nahraditi žalobkyni celou škodu, která jí vznikla nepřihlášením k pensijnímu pojištění, a to jednak částku, kterou doplatila ze svého, a dále je povinna doplniti žalobkyni důchod o částku 90 Kč měsíčně. N i ž š í s o u d y zjistivše, že rozdíl mezi důchodem, který žalobkyně dostává a důchodem, na který by jinak měla nárok, činí 82 Kč 50 h, uznaly podle žaloby a přisoudily žalobkyni jednak 370 Kč a měsíční důchod 82 Kč 50 h, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Jde o nárok na náhradu škody proti zaměstnavateli pro opomenutí včasné přihlášky k pensijnímu pojištění. Okolnost, že žalobkyně nebyla přihlášena k pensijnímu pojištění, není spornou, a okolnost, že žalobkyně podléhala pensijnímu pojištění, a že tedy žalovaná byla k přihlášce povinna, je prokázáno a ručí tedy žalovaná podle § 1295 obč. zák. za škodu žalobkyni tím způsobem. Žalovaná popírá každé zavinění, má však za to, že, jde-li o zavinění, zavinily škodu obě sporné strany, každá polovicí. Tento právní názor opírá žalovaná o ustanovení § 177 a) zákona ze dne 14. července 1931 čís. 125 sb. z. a n. Ale tento předpis přichází v úvahu jen, je-li tu v prospěch zaměstnance nějaká nepojištěná doba služební, kterou by bylo lze započítati. To tu nedopadá, jelikož žalobkyně již od počátku

svého služebního poměru podléhala povinnému pojištění. Ručí tedy žalovaná sama za celou škodu.

Nejvyšší soud změnil k dovolání žalované částečně rozsudek odvolacího soudu a přiznal žalobkyni měsíční rentu toliko ve výši 41 Kč 25 h.

D ů v o d y:

Pokud vytýká dovolatelka, že odvolací soud vzal za prokázáno, že žalobkyně podléhá pensijnímu pojištění, jak bylo právoplatným výměrem všeobecného pensijního ústavu uznáno, a pokud dále doličuje, že pracovní soudy jakož i ostatní řádné soudy nejsou vázány tímto výměrem, kterým podle § 159 zák. č. 26/29 sb. z. a n. vázány jsou jen pojišťovací soudy, neshledává dovolací soud výtku tuto opodstatněnou. Jde tu o řešení otázky předurčující, a to otázky práva veřejného, o které rozhodují úřady správní. Uznal-li pak pensijní ústav právoplatně žalobkyni za zaměstnankyni povinnému pojištění podléhající, váže toto usnesení, vydané správním činitelem v jeho působnost i soudy (viz rozh. č. 5804 a 13.673 sb. n. s.). Nebylo proto ani přípustné, aby soud tuto otázku jako pro nárok žalobní předurčující přezkoumával, když byla již příslušnými úřady správními s konečnou platností rozhodnuta. Pokud však jde o ustanovení § 177 a) zákona č. 125/31 sb. z. a n. nutno přisvědčiti dovolatelce. O pojistné povinnosti žalobkyně bylo rozhodnuto výměrem ze dne 15. května 1931, který byl dle dopisu Úřadovny B všeobecného pensijního ústavu v B. ze 24. května dne 26. května 1931 zaslán žalované firmě i žalobkyni, a který nabyl právní moci rozhodnutím zemského úřadu ze dne 31. května 1932. Již ve zmíněném výměru z 15. května 1931 jest uvedena započitatelná doba toliko od 1. března 1928 do 30. dubna 1931, tedy již z něho vysvítá, že předchozí doba totiž od 1. března 1925 do 1. března 1928 žalobkyni započtena nebyla, pokud se týče, nebude. Bylo proto na žalobkyni dle § 177 a) zák. č. 125/31 sb. z. a n. ve lhůtě v tomto zákonném ustanovení určené, totiž ve lhůtě do 30. června 1932, uplatniti nároky na zvýšení dávek pensijních o částku, která by odpovídala započtení poloviny doby odbyté ve služebním poměru, který by byl zakládal pojistnou povinnost, kdyby za jeho trvání byly platily právní předpisy tohoto zákona, pokud tato doba nebyla pro vyměření dávek již podle § 177 odst. 1 zák. č. 26/29 sb. z. a n. započtena.

Poněvadž pak žalobkyně nepoužila tohoto svého práva, kterým mohla odvrátiti polovici škody, jejíž náhrady na žalované firmě se dožaduje, zavinila tímto opomenutím ztrátu nároku na zvýšení dávek pensijních podle § 177 a) zák. č. 125/31 sb. z. a n., a proto není oprávněn její nárok na náhradu polovice požadované škody.

Čís. 14161.

Je-li v pozemkové knize zaznamenáno nadzástavní právo na případnou regresní pohledávku ručitele za knihovní pohledávku zajištěnou na